

Kiuruveden Työväen Osuuskauppa r.l.

TOIMINTA- JA TILIKERTOMUS

34. TOIMINTAVUODELTA

1 9 4 1

Kuopiossa 1942. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

KIURUVEDEN TYÖVÄEN
OSUUSKAUPPA R.L.

TOIMINTA-JA TILIKERTOMUS

34. toimintavuodelta

1941

Kuopiossa 1942. Savon Kansan Kirjapaino Oy.

TALOUDELLINEN KEHITYS V. 1941

Suurvaltain sodan jatkumisesta huolimatta maamme taloudellinen kehitys kevätpuolella vuotta kävi elpymisen ja jälleenrakentamisen merkeissä. Mutta kesäkuun 26. päivänä maamme uudelleen joutui puolustussotaan, jota jatkui koko loppuvuoden ajan.

Vuoden alkupuolella oli myös suurvaltasodassa rauhalinen vaihe, jolloin taisteluja käytiin vain Kreikassa ja Pohjois-Afrikassa ilmasodan jatkuessa Kanaalin rannalla. Huhtikuussa leimahti Balkanilla sota, joka johti Jugoslavian ja Kreikan kukistumiseen. Kesäkuun alussa englantilaiset hyökkäsivät Ranskan mandaattialueelle Syyriaan, joka kukistui. Kesäkuun 22. päivänä, alkoi sitten suursodan toinen vaihe Saksan hyökätessä Neuvostoliittoon, johon sotaan ennen pitkää useimmat manner-Euroopan valtiot, mm. Suomi, yhtyivät. Tällöin Englanti puolestaan liittolaisineen julisti sodan näille maille, mm. Suomelle. Suhteiden kiristyttyä Yhdysvaltojen ja Japanin välillä Japani 7 p:nä joulukuuta julisti sodan Yhdysvalloille ja Englannille, joten suurvaltasota vuoden lopussa laajeni maailmansodaksi.

Suomen sota Neuvostoliittoa vastaan kehittyi suotuisasti. Elokuun 16. päivänä vallattiin Sortavala ja saman kuun 30. päivänä Viipuri. Syyskuun alussa oli koko luovutettu Karjala vallattu takaisin, ja taistelu jatkui neuvostovenäläisiä tukikohtia vastaan Itä-Karjalassa, jolloin Äänislinna vallattiin lokakuun 1. päivänä. Joulukuun 6. päivänä venäläiset jättivät myös Hangon.

Uusi sota merkitsi maamme tuotannollisen työn ankaa supistumista työvoiman ja raaka-aineiden puutteen johdosta. Samaten se merkitsi elintarvikkeiden niukkene- mistä entisestäänkin. Tähän vaikutti osaltaan Petsamon

"henkireiän" tukkeutuminen vähän ennen toisen puolustussotamme alkamista.

Vuoden 1941, kuten edellisenkin vuoden sato muodostui erittäin epäsuotuisaksi ankaran kuivuuden sekä epäedullisten korjuuolosuhteiden johdosta. Suoritettujen laskelmien mukaan vuoden viljasato oli vain n. 70 %, heinäsato n. 60 % ja perunasato n. 60 % normaalista. Teollisuustuotanto kärsi raaka-aineiden ja työvoiman puutetta. Ulkomaankauppa muodostui häiriöistä huolimatta verraten vilkkaaksi. Kokonaiskauppavaihto siviilitavarain osalta kohosi vuotta aikaisemmasta 62 %, jolloin kuitenkin on otettava huomioon tapahtunut voimakas hintojen nousu. Tuontivoittoisuus kohosi edellisestä huonosta vuodesta kaksinkertaiseksi eli 4.6 miljardiin markkaan. Säännöstely sekä erityisesti tavarain puute ovat vaikuttaneet kotimaankauppaan supistavasti. Hintojen nousua on koetettu ehkäistä yhtä tehostetuimmin toimenpitein mm. säännöstelyä laajentamalla ja siirtämällä aikaisemman hintalautakunnan tehtävät erikoiselle hintaneuvostolle. Tästä huolimatta hintatasoa ei ole voitu pitää muuttumattomana osaksi tuotantokustannusten kallistumisesta, osaksi ulkomaisten tavarain hintain noususta johtuen. Elinkustannukset kohosivat vuoden kuluessa 14.5 % ollen indeksin nousu sodan edellisestä tasosta 50 %. Työväen palkkataso ei ole kohonnut likikään vastaavasti nousun ollessa vain 25—35 %. Hintaneuvoston päätöksen mukaan työpalkkoja on lupa korottaa korkeintaan 2/3 elinkustannusten noususta. Valtionvelka, joka ennen suursodan puhkeamista oli noin 4 miljardia, on nyt noussut 27 miljardiin markkaan ja setelistö vastaavasti 2.2 miljardista 7.3 miljardiin markkaan. Valtio on pyrkinyt lisäämään käyttövarojaan ja estämään inflation kehitystä korottamalla veroja ja lakemalla liikkeelle obligaatiolainoja.

JÄSENET.

Osuuskuntaan on vuoden kuluessa liittynyt 82 uutta jäsentä. Eroilmoituksen jättäneitä oli 20 ja kuoleman kautta eronnut 41, joten jäsenmäärän lisäykseksi jää 21 henkilöä. Jäseniä oli vuoden lopussa 1911.

Jäsenten ammatillinen ryhmitys on seuraava:

	Miehiä	Naisia	Yht.
Tilallisia	284	58	342
Pientilallisia	504	129	633
Maanviljelystyöväkeä	602	126	728
Virkamiehiä ja suurliikk. harj.	3	1	4
Pikkuliikkeen harjoitt. ja liikeapul.	102	48	150
Teollisuustyöväkeä	43	3	46
Ryhmäjäseniä	—	—	8
Yhteensä	1.538	365	1.911

LIIVEVAIHTO.

Kuluneella vuodella häiriintyi tavarankankinta jo siinä määrin, että liikkeemme liikevaihto aleni jonkinverran. Leipäviljasta, sokerista, korvikkeesta ja tupakasta oli jatkuvasti puutetta puhumattakaan vähemmän tärkeistä artikkeleista. Kokonaisliikevaihto oli mk 14.218.156:95 ja kautuen eri toimipaikkojen osalle seuraavasti:

Toimipaikka	1940	1941	+Lis. —väh.
Päämyymälä	2.741.534:35	2.737.810:65	— 3.723:70
N:o 2 Niemiskylä ..	362.110:50	372.200:—	+ 10.089:50
„ 3 Ruutana	600.442:80	491.354:05	—109.088:75
„ 4 Rytty	1.223.860:80	1.210.627:98	— 13.232:82
„ 5 Remeskylä ..	752.590:50	665.080:15	— 87.510:35
„ 6 Koivujärvi ..	423.391:50	438.311:40	+ 14.919:90
„ 7 Rannankylä ..	297.343:60	337.245:85	+ 39.902:25
„ 8 Niinimäki ...	385.513:15	293.517:65	— 91.995:50
„ 9 Pyhäsalmi ..	974.406:75	967.124:55	— 7.282:20
„ 10 Jokikylä	424.866:65	450.930:25	+ 26.063:60
„ 11 Ryönänjoki ..	416.935:35	404.973:35	— 11.962:—
„ 12 Aittojärvi	607.378:25	510.251:25	— 97.127:—
„ 13 Lapinsalo ...	298.860:35	386.581:70	+ 87.721:35
„ 14 Kalliokylä ...	393.950:35	378.089:75	— 15.860:60
„ 15 Murtomäki ..	356.467:15	395.219:65	+ 38.757:50
„ 16 Herukkämäki ..	512.153:05	413.865:50	— 98.287:55
„ 17 Luupujoki ...	364.884:10	311.649:93	— 53.234:17
„ R 1	1.438.196:30	1.360.472:69	— 77.723:61
Osuusruokala	707.827:60	930.498:—	+ 222.670:40
Keskusvarasto	1.744.421:05	1.162.352:60	—582.068:45
Yhteensä	15.027.134:15	14.218.156:95	—808.977:20

TAVARAN HANKINTA.

Tunnetuista syistä on tavarankanta hankinta ollut erittäin vaikeaa kuluneella vuodella. Useiden säännöstelyalaistenkin tavaroiden saanti on ollut vajavaista ja puutteellista. Hankintavaikeudet ovat kumminkin olleet yleisluontoisia, joten niiden kertaaminen ei tässä ole tarpeellista. Kuten alla olevasta hankintataulukosta selviää on näissäkin vaikeissa olosuhteissa OTK kyennyt toimittamaan entisessä suhteessa tavaroita.

Ostot jakautuivat seuraavasti:

OTK:lta	8.666.894:—	eli	73,4	%
KK:lta	113.918:—	„	0,96	„
Osuuskaupoilta	23.812:—	„	0,20	„
Yksityisiltä	911.937:—	„	7,72	„
Käteisostot	2.092.847:—	„	17,72	„
Yhteensä mk	11.809.408:—		100,00	%

LEIPOMO.

Säännöstelymääräykset ja jauhojen puute ovat vaikeuttaneet leipomon toimintaa huomattavasti, varsinkin loppupuolella vuotta. Tästä huolimatta on leipomon valmistusarvo markkamääräisesti kohonnut 115.321:37 ja prosenteissa 29,22 %. Valmistusmäärä oli mk 509.981:78.

RAVINTOLALIIKE.

Osuusruokalan liikevaihto kohosi ennätysmäärään mk 930.498:— jossa on lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna mk 222.670:40 eli 31,4 %.

SÄÄSTÖKASSA.

Säästökassan toiminta on kuluneella vuodella jatkuvasti kehittynyt suotuisaan suuntaan, kuten alla olevista numeroista lähemmin selviää.

Talletukset 1/1 1941	mk	891.958:92
Säästöön tuotu 444 erässä	„	724.117:—
Korkoja lisätty pääomiin	„	41.120:43
Säästöä otettu 412 erässä	„	478.631:50
Talletusten lisäys vuoden ajalla	„	286.555:93
Tallettajain saamiset 31/12 1941	„	1.178.514:85

Talletuskorko on ollut koko vuoden 4 %. Sääntöjen määräämänä säästökassan tarkastajana on ollut OTKn määräämä henkilö. Säästökassa reservi on ollut sijoitettuna OTKn, Valtion ja Maakiinteistöpankin osioihin. Säästökassatalletusten suhteen noudatetaan ehdotonta vaihtoloa.

KIINTEIMISTÖT.

Kuluneen vuoden alussa suunniteltiin myymälärakennuksen rakentamista Niemiskylään ja keskusvarastorakennuksen laajentamista Kiuruveden asemalla. Osittain rakennustyöt jo aloitettiinkin molemmissa paikoissa, mutta kesäkuussa ne oli pakko seisauttaa, eikä niitä voitu vielä vuoden loppuunkaan mennessä saattaa päätökseen. Kiinteistöistä tehtiin tilinpäätöksen yhteydessä 3 % poisto 68.958:33 ja jäi poiston jälkeen kiinteistöjen arvoksi 2.229.652:72.

KALUSTOT.

Kalustoja ei sanottavasti uusittu kuluneella vuodella ja jäi kalustojen arvoksi 10 % poiston jälkeen 385.446:06.

PALOVAKUUTUKSET.

Liikkeen kiinteä ja irtain omaisuus on vakuutettu Kansassa seuraavista määristä:

Kiinteistöt	3.363.600:—
Kalustot	774.600:—

Poikkeuksellisen tilanteen ajaksi on näille vakuutuksille otettu 50 % lisäys vakuutussummiin. Tavaravarastot on vakuutettu Kansassa n.s. liukuvassa vakuutuksessa, joka tarkoittaa sitä että tavaravaraston arvo kuukausittain määrätään liikkeen tilikirjojen perusteella.

HUOLTOTOIMINTA.

Liikkeemme jäsenet ovat hautausvakuutettuja Kansassa seuraavilla ehdoilla:

Vakuutettu on ollut liikkeen jäsenenä vähintään kolme täyttä kalenterivuotta, sekä palauttanut ostomerkkejä vuosittain 1.500:— mk arvosta, eikä jäseneksi liittyessään ole täyttänyt vielä 50 vuotta.

Kuluneella vuodella maksettiin hautausvakuutus seuraavien jäsenten omaisille:

Jäsen N:o	46	Heikki Ruotsalainen
„	257	Matti Kangaskokko
„	334	Juho Kaarakainen
„	327	Antti Tikkanen
„	456	Aug. Nivalainen
„	609	Jafet Kärkkäinen
„	810	Heikki Kuosmanen
„	814	Olli Hyvärinen
„	875	Juho Hyvärinen
„	1033	Ville Lehtomäki
„	1151	Matti Pernu
„	1188	Heikki Vaivio
„	1232	Klaes Katainen
„	1482	Väinö Lohva
„	1524	Jussi Rajakangas
„	1533	Heikki Ruotsalainen
„	1581	Ilmari Pappila
„	1653	Paavo Blom
„	1676	Eero Hyvönen
„	1842	Pekka Kärkkäinen
„	1961	Väinö Mähönen
„	2086	Eino Saali
„	2151	Ida Auvinen
„	2152	Teodor Siponen
„	2216	Paavo Mård
„	2235	Albin Rytönen
„	2296	Olli Tiikkainen
„	2430	Sulo Komu
„	2509	Veikko Nissinen
„	2522	Ambro Väisänen
„	2610	Aatu Pennanen
„	2634	Erkki Nousiainen

Lain maaraaman tapaturmavakuutuksen lisäksi on henkilökunnalla 5.000:— mk suuruinen henkivakuutus Kansassa. Reserviin joutuneiden toimihenkilöiden perheiden avustukset nousevat myöskin yli 30.000:— mk.

VALISTUSTYÖ.

Varsinaisista valistustyömuodoista on ollut pakko tinkiä sotatilan takia. Valistusjuhlia oli suunniteltu pidettäväksi eri toimipaikkojen alueella, mutta voittamattomien vaikeuksien takia oli niiden järjestämisestä luovuttava. Toimihenkilöille on tilattu Työtoveri-lehti, sekä hallinnon jäsenille Osuusliike. Kuluttajain Lehti on tilattu kaikille niille liikkeen jäsenille, jotka tätä varten ovat ilmoittaneet nimensä ja osoitteensa johonkin liikkeen toimipaikkaan. Kuluttajain Lehden levikki jäsenistömme keskuuteen oli 1681 vuosikertaa, sekä yksi Konsumentbladet.

NM-toiminta on ollut valaistus- ja huonekysymysten takia melkein seisauksissa.

LIIKKEEN HALLINTO JA HOITO.

Osuuskuntakokouksia on kuluneella vuodella pidetty kaksi ja käsitelty niissä 22 asiaa.

Hallintoneuvosto on kokoontunut kaksi kertaa ja käsitellyt 23 asiaa. Hallintoneuvostoon ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

V. H. Kämäräinen,	puheenjohtaja
Paavo Hyvönen,	varapuheenjohtaja
Nestor Laaksorinne,	sihteeri
Pekka Tossavainen,	varsin.jäsen
Pekka Tikka,	„
Alfred Ruotsalainen,	„
Matti Manninen,	„
Emil Ruotsalainen,	„
Pekka Kärkkäinen	„
Josef Vidgren,	varajäsen
Kalle Korhonen,	„
Olli Pesonen,	„

Johtokunta on kokoontunut 12 kertaa ja käsitellyt 91 asiaa. Johtokuntaan ovat kuuluneet Rob. Kotapuro pu-

heenjohtajana ja jäsenenä Olli Niiranen, Matti Kangaskokko, Jafet Huttunen ja Kalle Saano. Lokakuun 7 p:nä saimme yllättäen tiedon, että noin parikymmentä vuotta liikkeemme johtokuntaan kuulunut Matti Kangaskokko on muuttanut rauhan majoihin tästä taistojen maasta. Vainaja oli aina täydellä sielullaan mukana osuuskaupallisissa asioissa, eikä laiminlyönyt tehtäviään pitkän matkanaan aiheuttamien vaikeuksien takia. Vainajan tilalle johtokuntaan valitsi hallintoneuvosto nahkuri Eemil Pulkisen.

Myymäläneuvostot ovat lähettäneet liikkeen konttoriin 49 tarkastuspöytäkirjaa.

Myymäläneuvostoihin ovat kuuluneet eri myymälöiden alueella seuraavat henkilöt:

- Myymälä N:o 1: Unto Tossavainen, Heta Huttunen, Kalle Saano, Liisa Saano ja Juho Pietikäinen.
- „ „ 2: Juho Komulainen, Antti Rantonen, Heikki Ruotsalainen, Heikki Nivalainen, Manne Kainulainen ja Matti Pernu.
- „ „ 3: Paavo Hyvönen, Ville Rytkönen, Antti Tikkanen, Aku Kärkkäinen, Matti Kouvalainen ja Juho Rajakangas.
- „ „ 4: Alfred Ruotsalainen, Juho Kanerva, Heikki Leskinen, Kalle Kumpulainen, David Saastamoinen ja Mooses Tikkanen.
- „ „ 5: Nestor Laaksorinne, Lauri Tenhunen, Juho Rytkönen, Antti Piippo ja Jeremias Rytkönen.
- „ „ 6: Pekka Tossavainen, Heikki Heinonen, Matti Pulkkinen, Jaakko Luukkonen, Herman Saastamoinen ja Paavo Väg.
- „ „ 7: Pekka Tikka, Eetu Rautiala, Tauno Niskanen, Taavetti Kauranen, Klemes Mäenpää ja Emil Karvonen.
- „ „ 8: Matti Manninen, August Kauppinen, Kalle Ruhanen, Kalle Leskinen, Olga Hakala ja Eino Ruotsalainen.
- „ „ 9: Josef Vidgrén, Juho Tikkanen, Juho Turpeinen, Juho Hietala ja Herman Hietala.

Myymälä N:o 10: Olli Pesonen, Yrjö Aittokoski, Job. Murto-
mäki, Pertti Pulkkinen, Emil Kangas-
harju ja Eino Aittokoski.

„ „ 11: Emil Ruotsalainen, Paavo Märd, Juho Kumpulainen, Artturi Kärkkäinen, Anni Kumpulainen ja Fredrik Ruotsalainen.

„ „ 12: Pekka Kärkkäinen, Heikki Tapaninen, Heikki Kärkkäinen, Paavo Haataja, Heikki Tikkanen ja Adram Lämsä.

„ „ 13: Uuno Lappalainen Alfred Meriläinen, Aappo Vartiainen, Kalle Huttunen ja Väinö Rahikainen.

„ „ 14: Emil Saastamoinen, Paavo Ikäläinen, Aarne Pennanen, Juho Pennanen ja Heikki Kananen.

„ „ 15: Kalle Korhonen, Ales Ruuska, Kalle Kärkkäinen, Pekka Vartiainen ja Juho Lappalainen.

„ „ 16: Saku Kämäräinen, Ville Rahikainen, Hannes Kari, Alarik Kyllönen, Samuel Qvick, Aappo Rahikainen,

„ „ 17: Juho Korhonen, Paavo Auvinen, Paavo Partanen, Reino Saastamoinen ja Ville Piippo.

TARKKAILU.

Myymäläin toiminnan ja rahavarojen tarkkailun ovat hoitaneet myymäläneuvostot ja myymäläintarkastaja. Hallintoneuvoston puolesta ovat kassan, säästökassan ja liiketoiminnan tarkkailun suorittaneet Emil Ruotsalainen ja Nestor Laaksorinne. Osuuskuntakokouksen valitsemina ovat vuositilien tarkastuksen suorittaneet KKn edustajana A. Pulkkinen ja paikallisina rouva Sigrid Ruotsalainen ja Vihtor Saastamoinen.

LIIKKEEN EDUSTUS.

Keskusjärjestöjen kokouksissa ovat liikettä osuuskuntakokouksen valitsemina edustaneet Matti Kangaskokko ja Rob. Kotapuro. Paikallisten yhtymien kokouksissa ovat edustajana toimineet hallintoneuvoston jäsenet ja toimihenkilöt.

HENKILÖKUNTA.

Kuluneen vuoden aikana on henkilökunta pyrkinyt olemaan heiluvilla raiteilla. Alkupuolella vuotta oli osa mieshenkilöistä siellä jossakin, josta osittain palautuivat kevään kuluessa. Kesäkuulla joutuivat miehet jättämään uudelleen kotoiset askareet ja lähteneiden paikat oli täytettävä jotenkuten. Vuoden lopussa oli asevelvollisuuttaan suorittamassa, tahi reserviläisinä liikkeemme henkilökuntaa 17 miestä. Jotenkuten on kaikesta huolimatta tehtävistä selviydytty ja oli vuoden lopussa liikkeen palveluksessa ilman sotilashommissa olevia henkilöitä kaikkiaan 52, joista miehiä 22 ja naisia 30.

YLIJÄÄMÄN PALAUTUS.

Kuluneella vuodella palautettiin ostohyvitystä 1 % ostosta eli 90.000:— mk. Ylijäämän palautuksen yhteydessä ovat jäsenet suorittaneet osuusmaksuja 45.293:— mk. Osuuspääomalle on suoritettu korkoa 5 % mukaan 6.024:67.

TALOUDELLISET TULOKSET.

B:ttovoitto kokonaisuudessaan oli mk 1.964.338:43, 13,77 % liikevaihdosta. Se on markkamääräisesti ja prosenttuaalisesti korkeampi kuin aikaisempina vuosina. Menopuolella on kumminkin eriä jotka ovat nousseet vastaavasti, joten nettotulo 2,09 % on vain 0,04 % parempi kuin edellisellä vuodella. Menoista on huomattavimmin noussut korot, joiden markkamääräinen lisäys edelliseen vuoteen verrattuna on 138.659:60. Palkkamenot ja kuljetuskustannukset ovat myöskin kohonneet. Kaikesta huolimatta voitaneen tulosta, joka on saavutettu vaikeissa olosuhteissa, pitää tyydyttävänä. Seuraavasta tilinpäätöksestä selviää tarkemmin liikkeen taloudellinen asema.

**KIURUVEDEN TYÖVÄEN OSUUSKAUPPA R.L.
TILINPÄÄTÖS 31/12 1941.****Omaisuuustase.****Varat:**

Rahaa kassassa	2.615:43
„ pankissa	304:90
Kiinnitettyt saatavat	30.344:85
Tavaravarastot	2.057.094:49
Saatavat myyjiltä	247:50
Kiinteistöt	2.229.652:72
Irtaimisto	385.446:06
Sijoitukset	399.707:73
	Mk 5.105.413:68

Velat:

Tilivelkoja	2.089.138:37
Velkakirjalainoja	19.897:33
Säästökassa	1.178.564:85
Osuuspääoma	165.791:74
Rahastot	1.355.457:32
Ylijäämä 1/1—31/12 -41	296.564:07
	Mk 5.105.413:68

Voitto- ja tappiotili.**Voitoksi:**

Myynnin ja tuotannon ylij.	1.780.449:06
Kassa ja vuosialennukset	183.889:37
	Mk 1.964.338:43

Tappioksi:

Palkat	745.655:30
Eri toimipaikkain kulut	223.754:—
Kuljetuskulut	99.997:85
Yleiskulut	161.512:78
Verot	163.905:—
Korot	160.567:33
Kiinteim. korjaukset	596:44
Poisto kiinteistöistä	68.958:33
Poisto kalustoista 10 %	42.827:33
Ylijäämä 1/1—31/12 -41	296.564:07
	Mk 1.964.338:43

YLIJÄÄMÄN KÄYTTÖ.

Tilinpäätöksessä esiintyvän ylijäämän mk 296.564:07 ehdottaa johtokunta käytettäväksi seuraavasti:

Vararahastoon sääntöjen mukaan 50 %	148.282:05
Käyttörahaan " " 10 "	29.656:40
Korkoa osuuspääomalle 5 %	8.289:60
Sääntömääräiset siirrot yht. mk	186.228:05

Jäännös mk 110.336:02 on osuuskuntakokouksen käytettävissä ja ehdottaa johtokunta sen käytettäväksi seuraavalla tavalla:

Ostohyvitystä palaut. ostomerkeille 7.500.000:—

1 % mukaan	75.000:—
Savon Osuuskauppaliitolle	800:—
Edellisen lisäksi vararahastoon	34.536:02

Yhteensä mk 110.336:02

Jos ehdotus ylijäämän käyttämisestä tulee hyväksytyksi tulevat liikkeen rahastot olemaan seuraavat:

Vararahasto	1.272.048:60
Muut rahastot	295.883:19
Osuuspääoma	165.791:74

Yhteensä mk 1.733.723:53

TILINTARKASTUSLAUSUNTO.

Kiuruveden Työväen Osuuskaupan r.l. varsinaisen osuuskuntakokouksen valitsemina olemme suorittaneet osuuskunnan vuoden 1941 tilien tarkastuksen. Sen perusteella esitämme seuraavaa:

1. Tilinavaus on oikea. Tilimerkinnöt ovat pätevien tositteiden mukaiset.
2. Tilinpäätös on laadittu oikein ja tilinpäätösperusteet ovat pätevien tositteiden mukaiset.
3. Käteiskassa on hallintoelinten vuoden varrella toimittamissa tarkastuksissa ollut kirjojen mukainen. Tilintarkastuksen aikana laskemamme käteiskassa vastasi rahatilin saldoa.

4. Omaisuuserät vastasivat tilinpäätökseen merkittyä määrää ja ne olivat riittävästi palovakuutetut. Käyttö-omaisuudesta oli tehty kohtuulliset poistot. Kiinteistön, omistus y.m. asiapaperit olivat kunnossa.
5. Velkaerät, säästökassan saldo ja osuuskunnan rahastot niihin luettuna, olivat oikein merkityt tilinpäätökseen.
6. Kirjanpito on tarkoituksenmukaisesti järjestetty sekä oikein ja huolellisesti hoidettu.
7. Osuuskunnan liike- y.m. toiminta on tilikauden aikana ollut suotuisaa. Hallinnossa ja hoidossa on noudatettu osuuskunnan ja säästökassan sääntöjen määräyksiä ja kaikin puolin hyväksyttäviä menettelytapoja.

Edellä esitetyn perusteella ja kun osuuskunnan asioita on muutenkin hoidettu poikkeuksellisten olojen asettamat vaatimukset huomioonottaen ja eri säännöstelymääräyksiä moitteettomasti seuraten, joka suhteessa onnistuneesti, ehdotamme,

että tilinpäätös vahvistettaisiin,

että tili- ja vastuuvollisille myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1941.

Johtokunnan ylijäämankäyttöehdotus on sääntöjen mukainen, joten puollamme sen hyväksymistä.

Kiuruvedellä maaliskuun 26 päivänä 1942.

A. Pulkkinen

KKn määräämä tilintarkastaja.

Sigrit Ruotsalainen

V. E. Saastamoinen

Osuuskuntakokouksen valitsemat tilintarkastajat.

HALLINTONEUVOSTON LAUSUNTO.

Tarkastettuaan johtokunnan vuosi- ja tilikertomuksen ja kuultuaan tilintarkastajain pöytäkirjan ja lausunnon, jättää hallintoneuvosto vuosi- ja tilikertomuksen osuuskunnan sääntöjen 21 §:n ja 12 kohdan mukaan osuuskuntakokouksen käsiteltäväksi ehdottaen, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja tilivelvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus.

Johtokunnan ehdotusta vuosiylijäämän käyttämisestä hallintoneuvosto kannattaa.

V. H. Kämäräinen.

Nestor Laaksorinne.

Puheenjohtaja

Sihteeri.

EDISTYSMIELINEN OSUUSKAUPPALIIKE JA SEN KESKUSJÄRJESTÖT V. 1941.

Sota-aika sekä siitä johtunut tavarankäytön sekä työvoiman puute kuin myös kuljetusvaikeudet ovat suuresti haitanneet edistysmielisten osuuskaupallisten järjestöjen toimintaa.

Osuusliikkeet.

Vuoden 1941 päättyessä oli edistysmielisiä osuusliikkeitä yhteensä 127. Vastaava luku edellisellä vuonna oli 119, joten lisäys on 8, joista 2 osuusliikettä on uutta ja 6, jotka ovat sijainneet vallatulla alueella, ovat alkaneet toimintansa uudelleen. Vuoden päättyessä oli osuusliikkeiden jäsenmäärä 336,551, josta lisäystä oli 18,515, mikä osoittaa, että osuusliikkeet huonosta ajasta huolimatta ovat voineet palvella ostajia ja siten saada uusia jäseniä. Myymälöitä oli yhteensä 2,487, jossa lisäystä 157, ja ruokaloita ja kahviloita 269, jossa lisäystä 68.

Säännöstelystä ja tavarankäytöstä huolimatta osuusliikkeiden liikevaihto nousi 3,047,166,286 markkaan, jossa lisäystä oli 338,053,412 markkaa eli 12.5 %. Tällöin on kuitenkin otettava huomioon vieläkin suurempi hintojen nousu, joten myyntimäärän voi katsoa alentuneen n. 30 %.

Säästökassojen talletuskanta oli vuoden päättyessä 348,546,716 mk, jossa lisäystä oli 7,685,562 mk. Vastakirjoja oli vuoden lopussa 7,978, jossa lisäystä 1,182.

Kulutusosuuskuntien Keskusliitto.

Epänormaali olot ovat vaikuttaneet häiritsevästi myöskin osuusliikkeiden aatteellisen keskusjärjestön Kulutusosuuskuntien Keskusliiton toimintaan. Huomattava osa miespuolisista toimihenkilöistä sekä toimistosta että tuotantolaitoksista joutui sotapalvelukseen, joten havaittavissa oli työvoiman puutetta. Huomattavin on työvoiman puute ollut rakennus- ja asunto-osastolla sekä tuotantolaitoksissa. Valistustoiminta on rauhanaikaiseen verrattuna huomattavasti supistunut. KKn liikevaihto oli 43,714,311:87, jossa lisäystä oli 4,642,995 mk eli 11.5 %. Tuotantolaitosten yhteinen tuotantoarvo oli 15,896,004 mk ja oli se 2,116,015

mk eli 13.3 % suurempi kuin edellisellä vuonna. Näitäkin numeroita arvosteltaessa on hintojen nousu otettava huomioon.

Osuustukkukauppa r.l.

Osuustukkukaupan r.l. liikevaihto oli v. 1941 mk 1,613,320,877. Liikevaihdon lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 215.7 milj. markkaa eli 14.8 %.

OTK:n omista tuotantolaitoksista lähetettyjä tuotteita laskutettiin mk 289,921,300 arvosta. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna oli 3.0 milj. mk eli 1.1 %.

Eri tuotantolaitosten kehitys oli seuraavanlainen:

Kahvipaahtimo lähetti viime vuonna 2,484,716 kg paahdettua kahvia ja kahvinkorviketta. Edellisellä vuonna oli paahdettua kahvia ja korvikkeen määrää 3,393,862 kg, joten vähennys viime vuonna oli 909,146 kg eli 26.8 %. Lähetetyn kahvin ja korvikkeen raha-arvo oli 67.5 milj. mk ja oli siinä vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 23.1 %.

Helsingin myllystä lähetettiin viime vuonna 10,857,465 kg erilaisia vehnävalmisteita, 11,642,184 kg ruistuotteita, 1,143,650 kg kaurahiutaleita, 78,310 kg ohravalmisteita ja 3,717,860 kg erilaisia rehuja eli yhteensä 27,439,469 kg, rahavarvoltaan 106.8 milj. mk. Edellisellä vuonna oli yhteismäärä 25,188,199 kg ja raha-arvo 95.2 milj. mk.

Margariinitehtaalta lähetettiin 1,525,977 kg margariinia, raha-arvoltaan 26.1 milj. markkaa. Edellisellä vuonna lähetettiin margariinia 1,025,440 kg ja oli lähetetyn määrän raha-arvo 18.3 milj. markkaa.

Pukimon valmisteiden viime vuonna toimitetun määrän raha-arvo oli 23.4 milj. markkaa. Lisäys edellisestä vuodesta oli 12.8 %.

Neulomosta toimitettujen valmisteiden raha-arvo oli 16.7 milj. mk, johon sisältyivät myös valtiolle toimitetut äitiysavustuspakkaukset. Edellisellä vuonna oli toimitusten raha-arvo 15.2 milj. markkaa.

Naisten pukimo lähetti vuoden kuluessa valmisteitansa kauppaan 1.3 milj. mk:n arvosta. Edellisellä vuonna oli vastaava määrä 1.0 milj. markkaa.

Vuodevaatetehtaan valmisteita lähetettiin 4.1 milj. markan arvosta. Määrässä oli vähennystä edellisestä vuodesta 25.7 prosenttia.

Teknokemiallisesta tehtaasta lähetettyjen tuotteiden raha-arvo oli 14.7 milj. markkaa, edellisenä vuotena 11.3 milj. markkaa.

Tulitikkutehdas lähetti 39.226 laatikkoa à 1.000 rasiaa tulitikkuja. Tuotannon raha-arvo oli 18.3 milj. mk. Edellisenä vuonna tehdas lähetti tulitikkuja 33.112 laatikkoa, raha-arvoltaan 12.9 milj. markkaa.

Lihanjalostustehtaat lähettivät viime vuonna valmistetansa 11.1 milj. markan arvosta. Edellisenä vuonna lähetettyjen valmisteiden raha-arvo oli 12.2 milj. markkaa, joten vähennys oli 9.1 %.

Osuustoiminnalliset vakuutuslaitokset.

Keskinäisen Henkivakuutusyhtiö Kansan toiminta kehittyi vuoden 1941 alkupuoliskolla ripeästi. Uusien vakuutusten hankinta oli erittäin tuloksellista ja vakuutusten voimassapysyminen parempaa kuin koskaan aikaisemmin. Maamme jouduttua jälleen sotaan kesäkuun lopussa keskeyttivät henkivakuutusyhtiöt toistaiseksi uusien henkivakuutusten myöntämisen, ryhtyen niitä uudelleen myöntämään vasta marraskuun alussa. Uusien henkivakuutusten hankinta nousi vuoden 1941 aikana 98.6 milj. markkaan, lisääntyen edellisestä vuodesta 32 milj. markalla. Vakuutettujen kuolleisuus nousi sotakuolemantapausten vuoksi suureksi. Sensijaan jäi vakuutusten keskeytyminen muista syistä vähäiseksi. Henkivakuutuskanta kasvoi kuluneen vuoden aikana yli 40 milj. markalla, nousten vuoden lopussa yli 1.290 milj. markan.

Keskinäisen Palo- ja Tapaturvavakuutusyhtiö Kansan palovakuutusosaston suoraan hankkimien palovakuutusten kanta oli vuoden 1941 päättyessä 3.776.3 milj. mk. Lisäys edellisestä vuodesta on 592 milj. mk. Tähän lisäykseen, joka on suurin yhtiön koko toiminta-ajalta, on tärkeitä osaltaan vaikuttanut erikoisesti kiinteistöjen arvonnoususta johtunut vakuutussummien tarkistus. Palovahinkoja sattui kuluneen vuoden aikana 188, eli 2 vähemmän kuin edellisenä vuonna. Palokorvausten määrä sensijaan kasvoi yli 1 milj. markalla edellisestä vuodesta, johtuen tämä kahden osuusliikkeen osalle sattuneista suurpaloista.

Yhtiön tapaturma- ja autovakuutusosaston toiminta on poikkeuksellisiin olosuhteisiin katsoen ollut tyydyttävää.

Eläkelaitos Tuen vakuutettujen luku lisääntyi vuoden 1941 aikana 395:llä, nousten 4.285:een. Vakuutettujen vuotuinen eläkesumma kasvoi 4.3 milj. markalla, nousten 37 milj. markkaan.

Vakuutuslaitosten hallussa olevat vakuutettujen säästöpanot ja laitosten omat rahastot nousivat vuoden 1941 päättyessä yhteensä yli 370 milj. markan.

KIURUVEDEN TYÖVAEN OSUUSKAUPAN r.l.

sääntömääräinen

osuuskuntakokous

pidetään sunnuntaina huhtikuun 26 p:nä 1942 Osuuskunnan ravintolassa alkaen kello 14.

Kokouksessa käsitellään ja päätetään seuraavat asiat:

1. Kokouksen avaus.
2. Valitaan kokoukselle puheenjohtaja ja sihteeri.
3. Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa.
4. Vahvistetaan kokouksen laillisuus.
5. Esitetään johtokunnan kertomus osuuskunnan toiminnasta kuluneelta vuodelta.
6. Esitetään tilinpäätös ja tilintarkastajain lausunto.
7. Vahvistetaan tilinpäätös.
8. Päätetään vastuuvapauden myöntämisestä johtokunnalle ja tilivelvollisille.
9. Päätetään vuosiylijäämän käyttämisestä.
10. Määrätään tilintarkastajain palkkiot.
11. Valitaan kuluvaa vuotta varten vähintään kaksi tilintarkastajaa ja heille varamiehet.
12. Vahvistetaan johtokunnan tekemä kiinteistökauppa.
13. Keskustellaan jäsenten mahdollisesti esittämistä asioista.

Kiuruvedellä huhtikuun 13 p:nä 1942.

V. H. Kämäräinen.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Kulutus kuntien Keskusliitto
Helsinki
Kirkkokatu 14

